

Uitkomsten onderzoek naar bekendheid van Wet Bestuur en Toezicht Rechtspersonen (WBTR)

Juni 2021

Inleiding

In mei 2021 hebben De Nederlandse Associatie (DNA, vereniging van verenigingen) en het Instituut voor Verenigingen, Branches en Beroepen (IVBB) een onderzoek gedaan onder 191.000 bestuursleden van verenigingen en stichtingen in Nederland naar de bekendheid met de nieuwe Wet Bestuur en Toezicht Rechtspersonen (WBTR) die op 1 juli 2021 ingaat en de wijze waarop zij hiermee omgaan.

Ruim 26.000 bestuurders van verenigingen en stichtingen hebben meegewerkt door het invullen van de vragenlijst. In dit rapport treft u de belangrijkste resultaten, onder dankzegging aan allen die hebben bijgedragen.

Inhoudsopgave

Samenvatting en conclusies	3
Uitkomsten van het onderzoek	4
1 Bekendheid van de WBTR	4
2 Informatie over de komst van de WBTR	4
3 Bespreking van WBTR in besturen	5
4 Bewustzijn aansprakelijkheid	5
5 Bekendheid met ondersteuning	6
6 Omgaan met de nieuwe WBTR	6
7 Acties op basis van onderzoek	7
8 Aansprakelijkheidsverzekering	8

Samenvatting en conclusies

Cijfers

Wij zijn zeer blij dat 14.000 bestuurders van verenigingen en stichtingen de vragenlijst volledig hebben ingevuld. 12.000 hebben dat deels gedaan. De aantallen zijn daardoor representatief.

Onbekendheid met nieuwe wet

Bijna 60 procent van de bestuurders van verenigingen en stichtingen is medio mei 2021 onbekend met de Wet Bestuur en Toezicht Rechtspersonen (WBTR) die op 1 juli 2021 van kracht wordt en hen aangaat.

Bij bestuurders die weten dat de wet binnenkort in werking treedt, heeft ook 60% geen idee hoe ze ermee om moet gaan. 70% heeft nog geen inzicht van welke ondersteuning ze gebruik zouden kunnen maken.

Aansprakelijkheid ook niet scherp in beeld

Er is veel onbekendheid over het thema hoofdelijke aansprakelijkheid, waar je als bestuurder mee te maken kunt krijgen. Bestuurders blijken daarnaast weinig kennis te hebben van de mogelijkheid je te verzekeren tegen aansprakelijkheid.

De koepel en collega's belangrijkste informatiebron

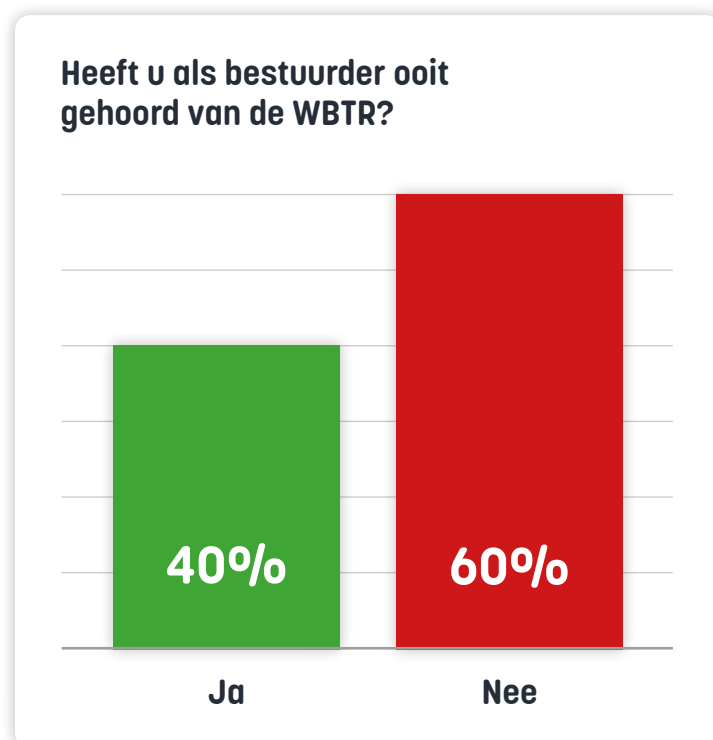
Als het gaat om kennis over de WBTR, blijken collega-bestuursleden en koepelorganisaties de voornaamste informatiebronnen. Sociale media en officiële bekendmakingen spelen een ondergeschikte rol.

Nog niet klaar met de voorbereidingen

De algemene conclusie die voortkomt uit het onderzoek: veel besturen van verenigingen en stichtingen zijn niet voorbereid op de nieuwe wet.

Uitkomsten van het onderzoek

1 Bekendheid van de WBTR

Op de vraag of bestuurders ooit gehoord hadden van de WBTR (voordat zij werden benaderd voor dit onderzoek) antwoordde een 60% (ruim 11.000 bestuurders) van niet.

Slechts 40% (ruim 7.000 bestuurders) weet van het bestaan van de wet.

2 Informatie over de komst van de WBTR

Voor bestuurders die eerder al over de wet hadden gehoord, zijn collega-bestuursleden van andere verenigingen en stichtingen de belangrijkste informatiebron. Ruim 36% noemt hen. Een tweede belangrijke informatiebron is de koepelorganisatie waarbij hun vereniging of stichting is aangesloten. Hier gaat het om 30%.

Iets meer dan een-vijfde (23%) heeft via de algemene media kennisgenomen van de komst van de WBTR. Alle andere informatiebronnen scoren daaronder. De vakpers en sociale media werden in zeer geringe mate genoemd, respectievelijk ruim 4% en 7%.

3

Bespreking van WBTR in besturen

Heeft u de WBTR al in uw bestuur besproken?

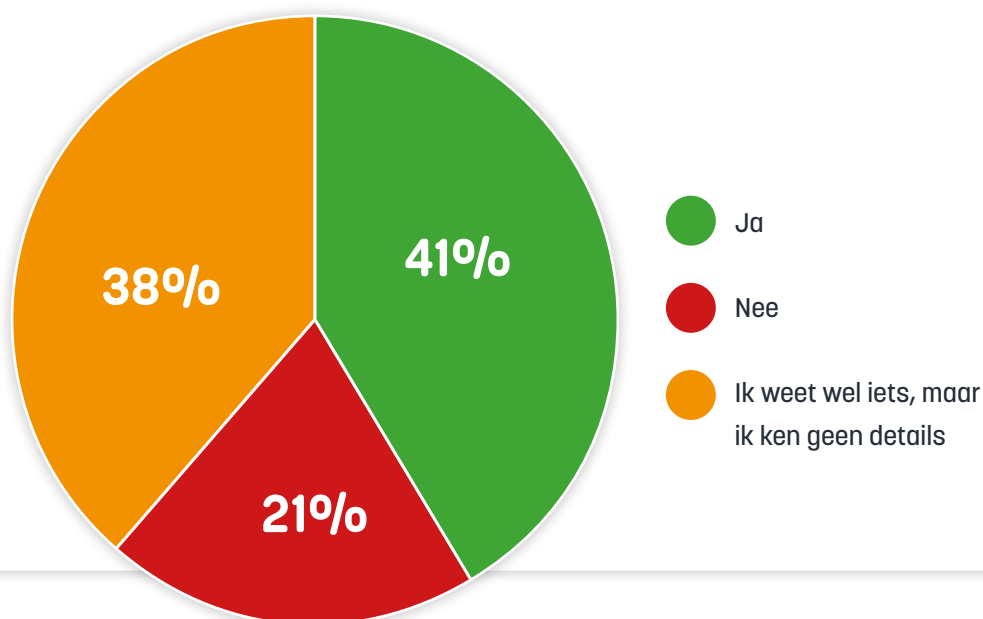
4

Bewustzijn aansprakelijkheid

In het onderzoek is de vraag gesteld: ben je je ervan bewust dat bestuurders hoofdelijk aansprakelijk gesteld kunnen worden, met mogelijk (grote) financiële consequenties voor henzelf?

Slechts vier op de tien ondervraagden (41%) is op de hoogte van de consequenties van de wet op het vlak van aansprakelijkheid. Een op de vijf (21%) heeft hier geen enkele kennis over. Bijna veertig procent (38%) heeft wel enige notie over het thema, maar kan er verder geen invulling aan geven. Ze antwoordden wel iets te weten, maar geen details te kennen.

Bent u er zich van bewust dat bestuurders hoofdelijk aansprakelijk gesteld kunnen worden, met mogelijk (grote) financiële consequenties voor uzelf?

5

Bekendheid met ondersteuning

In het onderzoek is de vraag gesteld naar de bekendheid van ondersteuning om goed met de WBTR om te gaan. Waar kun je als vereniging of stichting terecht om tijdig op 1 juli aan de wet te voldoen?

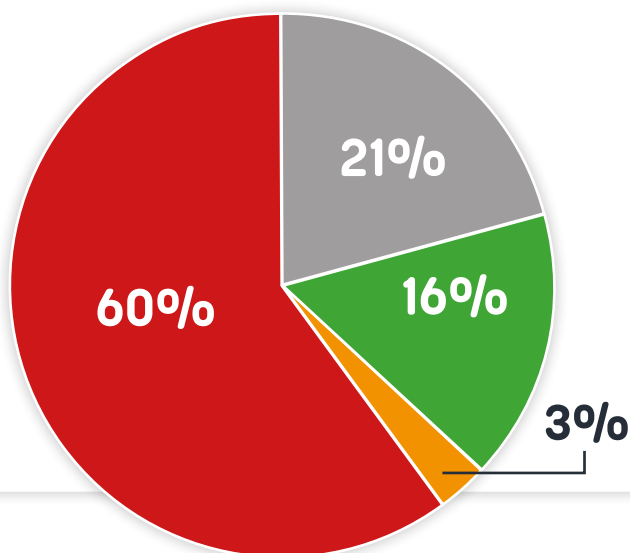
70%	Zeven op de tien ondervraagden (70%) is niet bekend met enige vorm van ondersteuning.
18%	Minder dan één op de vijf (18%) heeft informatie ontvangen vanuit de eigen koepelorganisatie.
9%	9% geeft aan informatie te hebben ontvangen vanuit juridische dienstverleners.
12%	Het stappenplan WBTR.nl is bij 12% van de ondervraagden bekend.
3%	Wbtrcheck.nl , de site waar je kunt zien of de nieuwe wet ook geldt voor de eigen vereniging of stichting, is slechts bij 3% bekend.

6

Omgaan met de nieuwe WBTR

Hoe gaan verenigingen en stichtingen nu om met de komst van de nieuwe wet? Zes op de tien bestuurders heeft nog geen idee (60%). Iets meer dan één op de vijf (21%) is van mening dat zij het zonder hulp kunnen regelen, daarbij gebruik makend van de juridische kennis die binnen de vereniging of stichting aanwezig is. 3% gaat te rade bij een externe, gespecialiseerd jurist. De kosten daarvan kan de vereniging of stichting dragen, geven zij daarbij aan. 16% wil graag gebruik maken van een stappenplan, op voorwaarde dat het gemakkelijk bruikbaar is en de kosten redelijk zijn.

Hoe gaat uw vereniging nu om met de Wet Bestuur en Toezicht Rechtspersonen?

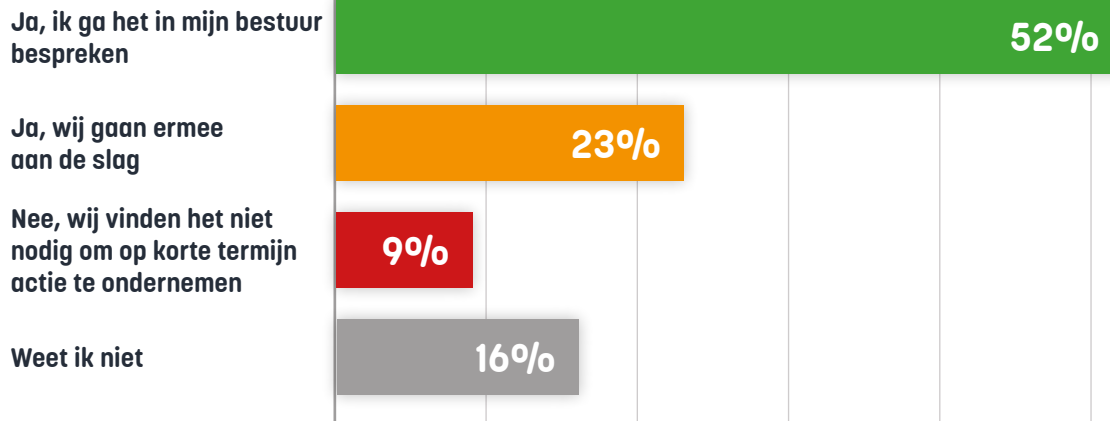

- Wij hebben nog geen idee
- Wij gaan binnen ons bestuur de wet bestuderen de noodzakelijke maatregelen nemen. We hebben voldoende juridische kennis binnen onze vereniging of stichting om dit te doen
- Wij gaan gebruik maken van een WBTR-stappenplan dat juridisch gecheckt en gemakkelijk bruikbaar is, mits de kosten voor het gebruik redelijk zijn
- Wij hebben onvoldoende inzicht en gaan externe juridische ondersteuning inschakelen om ons te gaan begeleiden. De kosten daarvan kan onze vereniging of stichting dragen.

7

Acties op basis van onderzoek

Gaat u na aanleiding van dit onderzoek de thematiek binnen het bestuur aankaarten?

Het onderzoek naar de bekendheid van de WBTR heeft ook een bijeffect. Het is aanleiding voor bestuursleden om de thematiek binnen het bestuur aan te kaarten. Ruim de helft (52%) gaat de WBTR in een komende bestuursvergadering aan de orde stellen.

Bijna een kwart (23%) gaat nog een stap verder en geeft aan ermee aan de slag te gaan. Een op de elf ondervraagden (9%) geeft aan het niet nodig te vinden om op korte termijn actie te ondernemen. Naar de motieven van dit standpunt is verder niet gevraagd. Daar kan dus geen duidelijk antwoord op worden gegeven.

Een opmerkelijk hoog percentage (16%) weet nog niet of er zaken binnen de vereniging of stichting geregeld gaan worden. Zij gaan het in elk geval niet zelf in het bestuur aan de orde stellen.

8

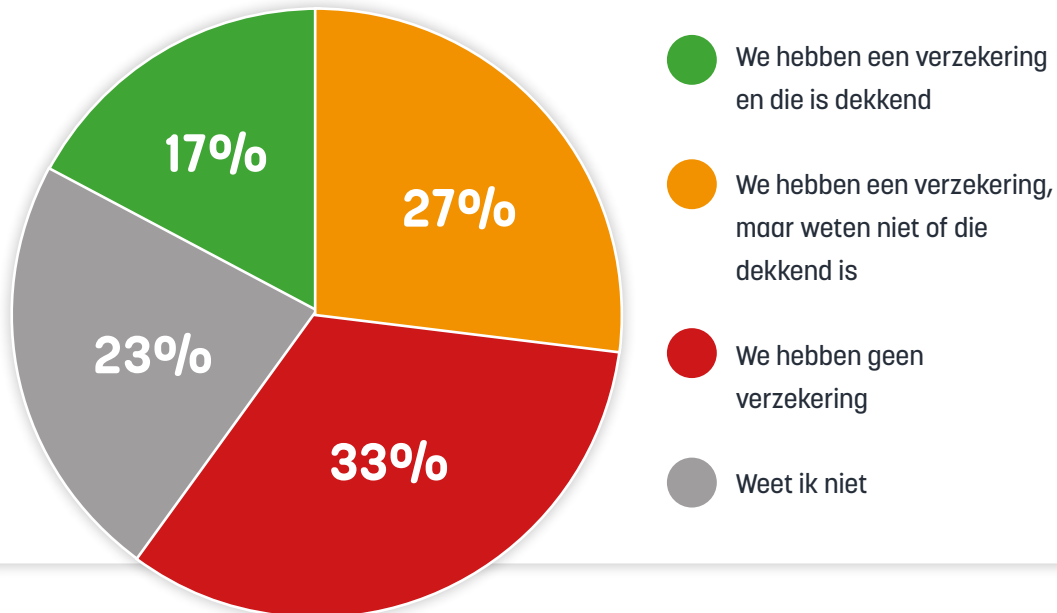
Aansprakelijkheidsverzekering

De laatste vraag van het onderzoek had betrekking op de bestuurdersaansprakelijkheidsverzekering. Het risico op hoofdelijke aansprakelijkheid (met inbegrip van financiële aansprakelijkheid) neemt toe omdat de wet meer artikelen kent en aansprakelijkheid bij faillissement erbij komt.

Meer dan acht op de tien (83%) bestuursleden is niet verzekerd of weet niet of de afgesloten verzekering voldoet voor situaties waar het bestuur door de WBTR in verzeild kan raken.

Slechts 17% zegt een verzekering te hebben afgesloten die in hun ogen dekkend is voor onvoorziene omstandigheden.

Voldoet de afgesloten bestuurdersaansprakelijkheidsverzekering voor situaties waarin het bestuur door de WBTR in verzeild kan raken?

Uitkomsten onderzoek naar bekendheid van WBTR

© Juni 2021 | DNA & IVBB

